

FINANSŲ MINISTERIJA

2009-2014 M. EUROPOS EKONOMINĖS ERDVĖS IR NORVEGIJOS FINANSINIŲ MECHANIZMŲ II PRIEŽIŪROS KOMITETO POSĖDŽIO

PROTOKOLAS

2013 m. balandžio 18 d. Nr. 4.102-26-02

Vilnius

Posėdžio pirmininkas Aloyzas Vitkauskas, finansų viceministras.

Posėdžio sekretorė Lina Kliukienė, Finansų ministerijos Tarptautinės finansinės paramos koordinavimo skyriaus vyr. specialistė.

Dalyvavo:

Priežiūros komiteto nariai:

- Audronė Nikšaitė, Finansų ministerijos Tarptautinės finansinės paramos koordinavimo skyriaus vedėja (Komiteto pirmininko pavaduotoja).
- Angelė Bajorienė, socialinės apsaugos ir darbo viceministrė;
- Virginija Ambrazevičienė, Sveikatos apsaugos ministerijos Tarptautinių projektų valdymo skyriaus vedėja;
- Irma Grigaitienė, Kultūros ministerijos Saugomų teritorijų ir paveldo apsaugos skyriaus vedėja;
- Aistė Jakštienė, Užsienio reikalų ministerijos Europos reikalų departamento Baltijos jūros šalių skyriaus II sekretorė;
- Inesis Kiškis, Aplinkos ministerijos Europos Sąjungos paramos administravimo departamento direktorius;
- Arūnas Plikšnys, Vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos departamento direktorius;
- Vilma Purienė, Ūkio ministerijos Inovacijų ir žinių visuomenės departamento Inovacijų politikos skyriaus vedėja;
- Lina Griškevič, Nacionalinės teismų administracijos Teismų veiklos analizės skyriaus vedėjo pavaduotoja;
- Rasa Suraučienė, VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus pavaduotoja;
- Arūnas Gražulis, Lietuvos savivaldybių asociacijos patarėjas Europos Sąjungos klausimais.

Kiti dalyviai:

- Daina Urbonaitienė, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Šeimos ir bendruomenių departamento direktoriaus pavaduotoja;
- Eglė Mečinskaitė, Kultūros ministerijos Tarptautinių ryšių ir Europos reikalų skyriaus vyriausioji specialistė;

- Jovita Burkauskė, Vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos departamento Regioninės politikos strateginio koordinavimo skyriaus vyriausioji specialistė;
- Inga Aalia, Norvegijos karalystės ambasados Lietuvoje Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų koordinatore;
- Kristina Kežutytė, Aplinkos ministerijos Europos Sąjungos paramos administravimo departamento Europos Sąjungos fondų valdymo skyriaus vyriausioji specialistė;
- Artūras Žarnovskis, VŠĮ CPVA Tarptautinių programų valdymo departamento direktoriaus pavaduotojas;
- Indrė Klimantavičienė, Ūkio ministerijos Inovacijų ir žinių visuomenės departamento Inovacijų politikos skyriaus vyriausioji specialistė;
- Aušra Nausėdienė, Finansų ministerijos Nacionalinio fondo departamento Tarptautinės finansinės paramos išlaidų deklaratavimo skyriaus vedėja;
- Danguolė Banienė, Nacionalinio fondo departamento Tarptautinės finansinės paramos išlaidų deklaratavimo skyriaus vyriausioji specialistė;
- Rasa Mockuvienė, Nacionalinio fondo departamento Tarptautinės finansinės paramos išlaidų deklaratavimo skyriaus vyriausioji specialistė;
- Donatas Skara, Nacionalinio fondo departamento Tarptautinės finansinės paramos išlaidų deklaratavimo skyriaus vyriausiasis specialistas;
- Gita Šematovičiūtė, Finansų ministerijos Tarptautinės finansinės paramos koordinavimo skyriaus vyriausioji specialistė.

Institucijos, kurių deleguoti Priežiūros komiteto nariai posėdyje nedalyvavo:

- Teisingumo ministerija;
- Švietimo ir mokslo ministerija;
- Lietuvos pramonininkų konfederacija;
- Lietuvos verslo darbdavių konfederacija;
- Lietuvos darbo federacija
- Nevyriausybinų organizacijų informacijos ir paramos centras.

Darbotvarkė:

1. 2009-2014 m. EEE ir Norvegijos finansinių mechanizmų įgyvendinimo statusas. Strateginių ataskaitų už 2012 m. pristatymas ir aptarimas. Komiteto nuomonė dėl ataskaitų.
2. Kiti klausimai.

Posėdį pradėjęs Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų priežiūros komiteto (toliau – Komitetas) pirmininkas Aloyzas Vitkauskas pasveikino susirinkusius į antrąjį posėdį komiteto narius ir paprašė komiteto narių bei posėdžio dalyvių prisistatyti. Po prisistatymo trumpai apžvelgė darbotvarkėje numatytus aptarti klausimus bei jau nuveiktus darbus ir akcentavo darbų, kuriuos dar reikės nuveikti, svarbą.

Komiteto nariams pritarus siūlomai darbotvarkei, Komiteto pirmininkas paprašė Komiteto pirmininko pavaduotojos Audronės Nikšaitės išsamiai pristatyti pirmąjį darbotvarkės klausimą.

1. SVARSTYTA: 2009-2014 m. EEE ir Norvegijos finansinių mechanizmų įgyvendinimo statusas. Strateginių ataskaitų už 2012 m. pristatymas ir aptarimas. Komiteto nuomonė dėl ataskaitų.

Komiteto pirmininko pavaduotoja trumpai supažindino posėdžio dalyvius su strateginių ataskaitų (toliau – ataskaitos) paskirtimi, rengimo teisiniu pagrindu, ataskaitų turiniu ir jose pateikiama informacija bei apibrėžė Komiteto vaidmenį ataskaitų rengime, akcentuodama, kad komiteto nuomonė dėl ataskaitų bus pristatyta 2013 m. balandžio 25 d. vykstančiame Metiniame susitikime su donorais. Taip pat buvo atkreiptas dėmesys į tai, kad ataskaitos rengiamos pagal Reglamentų nustatytus reikalavimus formai, turiniui ir laikui ir juose teikiama informacija ir koordinavimo institucijos vertinimas dėl paramos indėlio į mechanizmų tikslų pasiekimą, valdymo ir kontrolės sistemos veiklos, programų eigos ir suplanuotų tikslų ir rezultatų pasiekimo, galimos rizikos bei jos suvaldymo priemonių ir kita aktuali informacija, susijusi su mechanizmų įgyvendinimu. (EEE ir Norvegijos finansinių mechanizmų strateginės ataskaitos pridedamos).

Atsižvelgdama į tai, kad ataskaitos apima laikotarpį nuo 2012 m. sausio 1 d. pasirašymo iki 2012 m. gruodžio 31 d., kuris daugiausia siejamas su programų pasiūlymu rengimu, vertinimu bei tvirtinimu, A. Nikšaitė akcentavo, kad ataskaitose pateikta informacija labiau atspindi tikėtiną poveikį mechanizmų tikslų įgyvendinimui, nei realius rezultatus.

Detaliau apžvelgdama 2012 m. pagrindinius darbus bei pasiektus rezultatus Komiteto pirmininko pavaduotoja pristatė ir nuveiktus darbus per pirmuosius beveik keturis šių metų mėnesius. Taip pat akcentavo svarbiausius darbus, kuriuos privalu nuveikti artimiausiu metu: kvietimų dokumentacija, tiesioginio finansavimo aprašai, ir paragino programų operatorius nelaukti iki kol bus pasirašytos sutartys, o jau dabar aktyviai pradėti parengiamuosius darbus. Taip pat priminė programų operatoriams, kad pagal Reglamentų nuostatas programų valdymo išlaidos yra tinkamos nuo programų patvirtinimo ir, rengiantis kvietimams, programų operatoriai gali jomis naudotis.

Komiteto pirmininko pavaduotoja, apžvelgdama valdymo ir kontrolės sistemos rengimą, pažymėjo, kad nepaisant to, kad kai kurie darbai vėlavo, procesas buvo pakankamai sklandus. Taip pat akcentavo koordinavimo institucijos, programų operatorių, CPVA ir kitų susijusių institucijų bendradarbiavimo svarbą bei svarų indėlį rengiant 2009-2014 m. EEE ir Norvegijos finansinių mechanizmų programų ir projektų finansavimo ir įgyvendinimo taisyklių projektą. Kaip svarbiausius artimiausio laikotarpio darbus A. Nikšaitė įvardino valdymo ir kontrolės sistemos II etapo sukūrimą (programų lygmeniu) bei SFMIS posistemio plėtros darbus.

Apžvelgdama Nacionalinio dvišalio bendradarbiavimo fondo pagrindinius aspektus, Komiteto pirmininko pavaduotoja akcentavo donorų pritarimą Fondo veiklos planui, bei trumpai pristatė pagrindines Fondo finansuojamas prioritėtines sritis. Šiais metais Fondo lėšomis bus finansuojami du tiesioginio finansavimo projektai susiję su Lietuvos pirmininkavimo Europos Tarybai renginiais.

Pristatydama pagrindinius nuveiktus bei būsimus darbus viešinimo srityje A. Nikšaitė pažymėjo labai glaudų ir produktyvų bendradarbiavimą su Norvegijos karalystės ambasada Lietuvoje.

Apžvelgdama galimas veiklos rizikas, Komiteto pirmininko pavaduotoja atkreipė dėmesį į komunikacijos svarbą tarp visų sistemos veikėjų, akcentavo laiko riziką, kuri labiausiai įtakoja projektų įgyvendinimą, taip pat ir sistemos patikimumo užtikrinimą.

A. Nikšaitė baigus pristatymą, Komiteto pirmininkas paragino komiteto narius pareikšti savo nuomonę dėl mechanizmų įgyvendinimo statuso bei strateginių ataskaitų už 2012 m.

Vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos departamento direktorius Arūnas Plikšnys pasisakydamas dėl ataskaitų pažymėjo, kad ataskaitos buvo derintos su programų operatoriais, į pateiktas pastabas atsižvelgta, todėl esminių pastabų neturi, tačiau kaip pagrindinę problemą akcentavo proceso vėlavimą.

Sveikatos apsaugos ministerijos Tarptautinių projektų valdymo skyriaus vedėja Virginija Ambrazevičienė pritarė Vidaus reikalų ministerijos atstovo pastebėjimams bei pažymėjo, kad artimiausiu metu programų operatorių rengiamos dokumentacijos srautas dar padidės, o dėl ribotų žmogiškųjų išteklių tiek Finansų ministerijoje, tiek ir CPVA vėlavimo rizika gali ženkliai išaugti. Dėl kai kurių projektų specifiškumo, sutrumpinti jų įgyvendinimo terminų ar pagreitinoti procesų neįmanoma, todėl kai kurios veiklos gali likti neįgyvendintos. Vėlavimo problemos sprendimas yra vienas pagrindinių klausimų. Taip pat atkreipė dėmesį į sudėtingas mechanizmų administravimo procedūras ir pasiūlė, esant galimybei, siūlyti donorams jas supaprastinti.

A. Nikšaitė informavo, kad ypatingais atvejais Reglamentai numato galimybę pratęsti konkretaus projekto įgyvendinimo terminą ir pažymėjo, kad nuo pat mechanizmų pradžios užprogramuotas vėlavimas dėl užsitęsusių derybų tarp šalių donorių ir Europos Komisijos gali būti pakankamai svari argumentu tokiam pratęsimui.

Komiteto pirmininkas paprašė CPVA atstovą pasisakyti dėl valdymo ir kontrolės sistemos patikimumo užtikrinimo.

CPVA Tarptautinių programų valdymo departamento direktoriaus pavaduotojas Artūras Žarnovskis patikino, kad šiuo klausimu aktyviai dirbama, jau parengti pirmųjų reikalingų procedūrų (sutarčių pasirašymo, projektų vertinimo ir kt.) projektai. Akcentuodamas glaudų bendradarbiavimą su visais programų operatoriais pastebėjo, kad programų įgyvendinimo paruošiamųjų darbų lygis labai skirtingas. Kalbėdamas apie mechanizmų įgyvendinimo vėlavimą pažymėjo, kad daugelio projektų įgyvendinimo laikotarpis trumpės, nes jau dabar aišku, kad numatytų 36 mėnesių projektų įgyvendinimui nebeliko.

Išklausęs komiteto narių nuomonės Komiteto pirmininkas pasiūlė suformuluoti sprendimą dėl strateginių ataskaitų, kuris būtų užprotokoluotas bei pristatytas metiniame susitikime su donorais kaip komiteto nuomonė. Komiteto nariai bendru sutarimu pritarė strateginėms ataskaitoms bei Komiteto pirmininko pasiūlytai formuluotei dėl komiteto nuomonės.

NUSPREŪSTA:

- Pritarti koordinavimo institucijos 2012 m. Strateginėse ataskaitose pateiktam EEE ir Norvegijos finansinių mechanizmų įgyvendinimo eigos Lietuvoje vertinimui.
- Ypatingą dėmesį skirti rizikos dėl vėluojančio programų patvirtinimo bei sutarčių sudarymo ir su tuo glaudžiai susijusių tolimesnių mechanizmų įgyvendinimo procesų suvaldymui.
- Atkreipti donorų dėmesį į sudėtingas mechanizmų administravimo procedūras.

2. SVARSTYTA: Kiti klausimai.

A.Nikšaitė, atsižvelgdama į tai, kad prasidėjus programų įgyvendinimo etapui, programų operatoriams kyla vis daugiau klausimų susijusių su atitinkamų dokumentų rengimu ar nustatytomis procedūromis pasiūlė suorganizuoti darbinis susitikimus su programų operatoriais ir CPVA dalykiniams klausimams aptarti bei pasidalinti patirtimi ir gerąją praktika rengiant gaires pareiškėjams ir tiesioginio finansavimo projektų aprašus. Susitikimams buvo pasiūlyta gegužės antra savaitė, tikslus laikas bus suderintas vėliau. Taip pat A. Nikšaitė paprašė programų operatorių ir CPVA atsiųsti būsimiems susitikimams klausimus bei pasiūlymus iki balandžio 26 d., kad būtų galima juos sustruktūruoti, sugrupuoti ir kiek įmanoma tinkamiau pasiruošti susitikimams.

Komiteto pirmininkas pakvietė programų operatorius bei CPVA pasisakyti dėl gairių pareiškėjams, tiesioginio finansavimo projektų aprašų ir kitų dokumentų rengimo.

A. Žarnovskis pažymėjo, kad procesas po truputį įgauna pagreitį, didesnių problemų kol kas nepastebėta, vyksta aktyvus bendradarbiavimas su programų operatoriais.

V. Ambrazevičienė pasiteiravo dėl galimybės pasidalinti gairių pareiškėjams ir tiesioginio finansavimo projektų aprašų rengimo gerosios praktikos pavyzdžiais, siekiant išvengti tų pačių klaidų bei kuo racionaliau panaudoti tiek žmogiškuosius, tiek ir finansinius išteklius.

Komiteto pirmininkas pritarė šiai idėjai bei pasiūlė detaliau tai aptarti suplanuotų susitikimų metu.

Viceministras A. Vitkauskas padėkojo visiems dalyviams ir užbaigė posėdį.

PRIEDAI:

1. Pranešimo skaidrės, 8 lapai.

Posėdžio pirmininkas

Aloyzas Vitkauskas

Posėdžio sekretorė

Lina Kliukienė